

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **88316** (13) **U**
(51) МПК (2014.01)
C07D 249/00
A61K 31/41 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

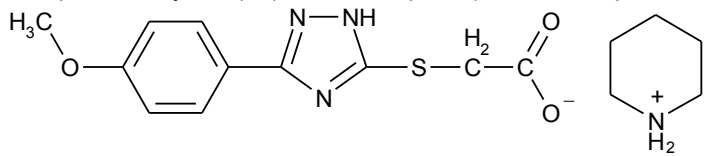
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2013 11770 (22) Дата подання заявки: 07.10.2013 (24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 11.03.2014 (46) Публікація відомостей про видачу патенту: 11.03.2014, Бюл.№ 5	(72) Винахідник(и): Самелюк Юрій Геннадійович (UA), Каплаушенко Андрій Григорович (UA), Пругло Євген Сергійович (UA), Юрченко Іван Олексійович (UA) (73) Власник(и): ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, пр. Маяковського, 26, м. Запоріжжя, 69035 (UA), Самелюк Юрій Геннадійович, бул. Шевченка, 42, кв. 18, м. Запоріжжя, 69001 (UA), Каплаушенко Андрій Григорович, вул. Зернова, 30, кв. 6, м. Запоріжжя, 69121 (UA), Пругло Євген Сергійович, пр. Маяковського, 24-а, кв. 75, м. Запоріжжя, 69035 (UA), Юрченко Іван Олексійович, вул. Стешенко, 17, кв. 11, м. Запоріжжя, 69118 (UA)

(54) ПІПЕРИДИН-1-ІУМ 2-(5-(4-МЕТОКСИФЕНІЛ)-1Н-1,2,4,-ТРИАЗОЛ-3-ІЛТІО)АЦЕТАТ, ЩО ПРОЯВЛЯЄ АКТОПРОТЕКТОРНУ АКТИВНІСТЬ

(57) Реферат:

Піперидин-1-іум 2-(5-(4-метоксифеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-ілтіо)ацетат формули:

що проявляє актопротекторну активність.

UA 88316 U

Корисна модель стосується фармації, медицини та ветеринарії і може бути використана у створенні нових біологічно активних сполук, а також оригінальних лікарських засобів у ряді похідних 1,2,4-триазолу, які запобігають втомлюваності, стимулюють фізичну працездатність і коефіцієнт корисної дії без збільшення споживання кисню і теплопродукції.

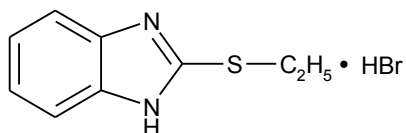
Для підвищення фізичної і розумової діяльності людини у звичайних та екстремальних умовах використовують різні препарати рослинного і тваринного походження, проте вони не мають достатньої фармакологічної активності і високої ефективності. Крім того, їх позитивна дія на фізичну працездатність людини проявляється лише через кілька тижнів після початку вживання, що незручно в тих випадках, коли виникає необхідність швидко усунути або попередити фізичну втому, яка виникає в процесі виконання завдання, а синтетичні препарати мають низку побічних дій.

Препарати-похідні 1,2,4-триазолу, що виявляють актопротекторну активність можуть застосовуватись також у спортивній медицині для фармакокорекції гіпоксичних станів, які виникають при інтенсивних фізичних навантаженнях в підготовчий і змагальний періоди.

До списку найбільш активних синтетичних актопротекторів входять препарати-похідні бензimidазолу (бемітил, етомерзол) і похідні адамантану (бромантан). З цих препаратів в Україні зареєстрований тільки бемітил, а в загальному в клінічну практику увійшли поки лише бемітил і бромантан (останній нещодавно був заборонений як допінговий препарат).

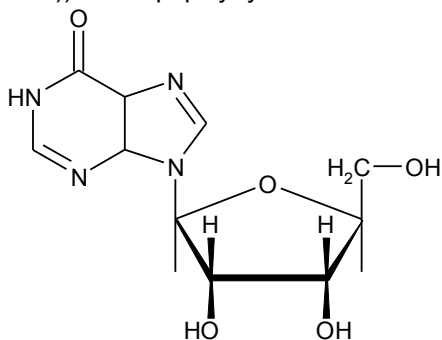
Слід зазначити, що застосування вищевказаних засобів може призвести до небажаних побічних ефектів, таких як нудота, блювання, неприємні відчуття в області шлунка, головний біль, гіперемія обличчя.

Найбільш близьким аналогом речовини, що заявляється, по фармакологічному ефекту є 2-етилтіобензimidазолу гідробромід (Vemithylum), що має високу актопротекторну активність (Машковский М.Д. Лекарственные средства. - XIII.: Торсинг, 1998. - Т. 1.-122 с), він широко застосовується в медичній практиці і має формулу:

Даний лікарський засіб має актопротекторну дію, однак, даний препарат протипоказаний при гіпоглікемії та потребує особливих умов зберігання, оскільки розкладається під дією світла.

Прототипом для речовини, що заявляється, є Інозин (Inosine), що виявляє актопротекторну активність (Машковский М.Д. Лекарственные средства. - XIII.: Торсинг, 1998. - Т. 2. - 592 с. (с. 173-174)) і має формулу:

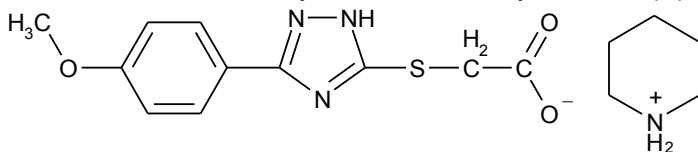
Суттєві ознаки прототипу і корисної моделі, що збігаються, є такі:

- наявність в структурі нітрогенвмісного п'ятичленного гетероциклу - 1,3-діазолу та 1,2,4-триазолу;
- присутність в молекулах обох сполук шестичленного циклу з вираженими ароматичними властивостями;
- молекули даних речовин містять атоми вуглецю, що мають ступінь окиснення -3, -2 і -1.
- присутність карбонільної групи в обох сполуках.

Але прототип у порівнянні зі сполукою, що заявляється, виявляє менші показники актопротекторної активності. Крім того, прототип потребує зберігання в особливих умовах (темному місці), здатний до розкладання.

В основу корисної моделі поставлено задачу створення нової малотоксичної та високоефективної сполуки, що може знайти своє застосування як оригінальний лікарський засіб в ряду 2-(5-(4-метоксифеніл (3,4,5-триметоксифеніл))-1,2,4-триазол-3-ілтіо)-ацетатних кислот і має виражену актопротекторну дію.

Синтезована сполука виділяється тим, що піперидин-1-іум 2-(5-(4-метоксифеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-ілтіо)ацетат в положенні 5 ядра 1,2,4-триазолу містить 4-метоксифенільний замісник, при С₃ атомі ядра 1,2,4-триазолу - 2-(метилтіо)ацетатний залишок, введення якого в структуру триазолового цикла підвищує антиоксидантну дію та морфолінову основу і має формулу:

5

Сполуку, що заявляється, отримують взаємодією 2-(5-(4-метоксифеніл)-1,2,4-триазол-3-ілтіо)-ацетатної кислоти та розчином морфоліну у спиртовому середовищі.

Приклад.

До розчину 0,01 моль 2-(5-(4-метоксифеніл)-1,2,4-триазол-3-ілтіо)-ацетатної кислоти в середовищі етанолу (50 мл), додають розчин 0,01 моль морфоліну, залишають на 24 години, продукти реакції відфільтровують. Жовта кристалічна сполука розчинна в воді, малорозчинна в ефірі, хлороформі. Для аналізу сполука перекристалізована з пропанолу.

Знайдено, % С 54,82, Н 6,43, N 15,83, S 9,17. С₁₆Н₂₂Н₄О₃С.

Вирахувано, % С 54,84, Н 6,33, N 15,99, S 9,15.

В ІЧ-спектрі сполуки, що заявляється, наявні смуги поглинання -С=N - групи при 1600 см⁻¹, С-S-групи при 701 см⁻¹, а також симетрична та асиметрична смуги поглинання, характерні для солей карбонових кислот, що містять СОО⁻-групи при 1344 см⁻¹ та при 1595 см⁻¹ відповідно. ІЧ-спектр даної сполуки також містить смугу поглинання при 1500 см⁻¹, що вказує на наявність в її структурі ароматичних радикалів.

Дослідження актопротекторної активності сполуки, що заявляється, проведене на групі білих нелінійних щурів вагою 200-260 г. При вивченні актопротекторної активності нами був використаний метод примусового плавання з навантаженням в 10 % від ваги щура. Навантаження фіксували у основи хвоста тварин. Плавання виконували до виснаження, яке фіксували після 10-ти секундного занурення лабораторних тварин під воду. Щурів занурювали поодиночі в ємність великого розміру з величиною шару води, що перевищує 60 см. Температура води складала 24-26 °С. Досліджувана сполука, а також еталон порівняння - Інозин вводили внутрішньочеревно за 20 хвилин до початку занурення тварин в дозі 100 мг/кг. Час запливу реєстрували в секундах. Для порівняння використовували також контрольну групу тварин, які отримували внутрішньочеревно фізіологічний розчин за 20 хвилин до занурення, (табл.)

30

Таблиця

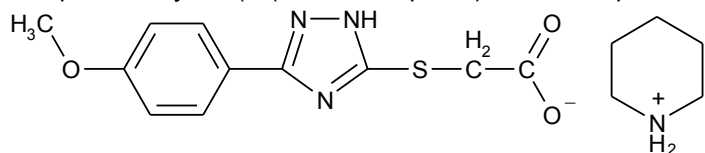
№	Речовина	Активність, %
1	Контроль - NaCl 0,9 %	100,00
2	піперидин-1-іум 2-(5-(4-метоксифеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-ілтіо)ацетат	135,23
3	Інозин	122,93

Сполука, що заявляється (табл.), проявила актопротекторну активність, підвищуючи дію на 35 % у порівнянні з контрольною групою лабораторних тварин. Також вказана речовина перевищує еталон порівняння інозин на 12,3 %. Виходячи з наведених даних піперидин-1-іум 2-(5-(4-метоксифеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-ілтіо)ацетат може бути рекомендований як корисна модель.

35

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Піперидин-1-іум 2-(5-(4-метоксифеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-ілтіо)ацетат формули:

40

що проявляє актопротекторну активність.

Комп'ютерна верстка Д. Шеверун

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601